

49. Skarby roku liturgicznego

1. CELE LEKCJI – WYMAGANIA OGÓLNE

- Wprowadzenie w świadome przeżywanie roku liturgicznego, następujących po sobie okresów i uroczystości;
- Pogłębienie rozumienia przebiegu roku liturgicznego.

2. TREŚCI NAUCZANIA – WYMAGANIA SZCZEGÓŁOWE

Uczeń:

- Na podstawie własnego doświadczenia podaje różnice między rokiem kalendarzowym, szkolnym, akademickim i liturgicznym;
- Na podstawie własnej wiedzy oraz wiadomości z podręcznika wymienia okresy roku liturgicznego;
- Po lekcji wie, jaka jest istota przeżywania poszczególnych wydarzeń w roku liturgicznym;
- Po lekcji wylicza różnice między świętem, uroczystością i wspomnieniem;
- Po lekcji uzasadnia konieczność włączenia się w obchody roku liturgicznego.

3. POJĘCIA, POSTACI

- Rok liturgiczny;
- Święto;
- Uroczystość;
- Wspomnienie;
- *Liturgia godzin.*

4. WARTOŚCI

- Chrześcijańskie przeżywanie roku liturgicznego.

5. SCHEMAT LEKCJI

- Pojęcie czasu;
- Rok liturgiczny;
- Święto, uroczystość, wspomnienie.

6. PROPOZYCJA REALIZACJI

Wprowadzenie:

Metoda – mini wykład. Nauczyciel przedstawia pojęcie czasu w życiu człowieka. Czas jest z jednej strony cykliczny, wszystko się powtarza, z drugiej strony zdarzają się w życiu człowieka nowe, niespodziewane wydarzenia. Wydaje się, że wszystko kręci się w kółko, a jednak nie powtarza się wraz z biegiem czasu. Można to zaobserwować również w życiu religijnym.

Rozwinięcie tematu:

Metoda – diagram kołowy. Nauczyciel dzieli klasę na grupy i prosi o wpisanie do zeszytu okresów roku liturgicznego. Uczniowie mogą korzystać z podręcznika. Po sprawdzeniu, czy zadanie zostało wykonane, nauczyciel rozdaje każdej grupie duży arkusz papieru oraz markery i prosi, żeby każda grupa narysowała odpowiedni wykres kołowy i umieściła na nim okresy roku liturgicznego. Po zakończonej pracy następuje wywieszenie arkuszy papieru, porównanie ich i omówienie poszczególnych okresów. Jeżeli nauczyciel posiada dużą planszę z układem roku liturgicznego, to powinien ją wywiesić i porównać z wykresami uczniów. Podsumowanie: Rok liturgiczny to świętowanie całego życia Chrystusa – tajemnicy Jego ziemskiej działalności, męki, śmierci i zmartwychwstania.

Metoda – burza mózgów. Nauczyciel zapisuje na tablicy: „ŚWIĘTO, UROCZYŚĆ, WSPOMNIENIE”. Prosi uczniów, żeby podali konkretne przykłady tych obchodów liturgicznych. Nauczyciel zapisuje je pod odpowiednim hasłem. Następnie wyjaśnia różnicę między tymi obchodami.

Zakończenie:

Treść z ramki „Zapamiętaj”.

Notatka:

Okresy roku liturgicznego (praca w grupach).

Korelacja z edukacją szkolną:

- Filozofia – problem przemijania;
- Matematyka – wykres kołowy;
- Wychowanie do życia w rodzinie – rodzinne obchody roku liturgicznego;
- Wiedza o kulturze – obyczaje świąteczne.

7. INNE MOŻLIWOŚCI REALIZACJI

Metoda – praca z obrazami. Nauczyciel wyjaśnia różnice między rokiem kalendarzowym, szkolnym, akademickim a liturgicznym, a następnie umieszcza na tablicy obrazy przedstawiające różne pory roku i inicjuje krótką dyskusję o przemijaniu, powtarzalności pewnych wydarzeń, o tym, że każda pora ma swój nastrój. W odniesieniu do wniosków na zakończenie tej dyskusji – *mini wykład* nauczyciela nt. roku liturgicznego.

Metoda – utwór muzyczny. Można odtworzyć z płyty CD *Cztery pory roku* Vivaldiego i zainicjować krótką dyskusję o przemijaniu, powtarzalności pewnych wydarzeń, o tym, że każda pora ma swój nastrój. W odniesieniu do wniosków na zakończenie tej dyskusji – *mini wykład* nauczyciela nt. roku liturgicznego.

Metoda – dyskusja. Nauczyciel prosi uczniów, żeby przeczytali z podręcznika tekst z ramki „Listy i opinie”, a następnie zadaje kluczowe pytanie:

- Dlaczego Kościół nakazuje świętować tajemnice wiary?
- Zachęca uczniów do udziału w dyskusji.

8. ALTERNATYWNE TEKSTY DO WYKORZYSTANIA NA LEKCJI

KOŚCIÓŁ
NAUCZA

Rok liturgiczny

Wychodząc od Triduum Paschalnego jakby od źródła światła, nowy czas Zmartwychwstania wypełnia swoją jasnością cały rok liturgiczny. Zbliżając się stopniowo, krok za krokiem, do tego źródła, rok zostaje przemieniony przez liturgię. Staje się on rzeczywiście „rokiem łaski Pana”. Ekonomia zbawienia działa w ramach czasu, ale od chwili jej wypełnienia w Misterium Paschalnym Jezusa i w wylaniu Ducha Świętego jest uprzedzany koniec historii jako „przedsmak” – Królestwo Boże wchodzi w nasz czas.

KKK 1168

Dlatego Wielkanoc nie jest po prostu jednym ze świąt, ale jest „Świętem świąt”, „Uroczystością uroczystości”, tak jak Eucharystia jest sakramentem sakramentów (Wielkim Sakramentem). Św. Atanazy nazywa Wielkanoc „Wielką Niedzielą”, podobnie

jak nie tylko na Wschodzie poprzedzający ją tydzień nazywany jest „Wielkim Tygodniem”. Tajemnica Zmartwychwstania, w której Chrystus unicestwił śmierć, przenika swoją potężną mocą nasz stary czas, aż wszystko zostanie Mu poddane.

KKK 1169

Rok liturgiczny jest rozwinięciem różnych aspektów jedyne­go Misterium Paschalnego. W sposób szczególny odnosi się to do cyklu świąt skupionych wokół misterium Wcielenia (Zwiastowanie, Boże Narodzenie, Objawienie Pańskie), które wspominają początek naszego zbawienia i komunikują nam pierwociny Misterium Paschalnego.

KKK 1171

ROK LITURGICZNY

